

[Erik Kragh.]

af det schweiziske system, og hvorfor det ikke kan overføres på danske forhold.

Må jeg have lov til, da jeg nu er her, at sige, at den nye tænkning inden for NATO jo går ud på, at man ikke regner med en lang krig på 90 dage eller 60 dage — det har vi nu overhovedet aldrig planlagt for eller regnet med herhjemme. Det, man regner med, den fare, den trussel, man regner med, er, at man i ly af atombalancen skulle blive udsat for lokale angreb, altså afpresningsforsøg, og det er sådanne konsekvenser, man må have styrker til at imødegå. Denne nye tænkning anlagde vi i virkeligheden allerede i 1960 ved forsvarsforliget, hvor vi forlod ideen om et eksistensforsvar og gik over til ideen om et forsvar, som man kan kalde et kupforsvar, med andre ord et forsvar, der skulle kunne hindre, at man ved et hurtigt gennemført angreb besatte større dele af landet. Opgaven for vort forsvar er netop dette ved sin tilstedeværelse at sige til en eventuel angriber, at kommer han her, så vil han blive indviklet i kampe, som kan udvikle sig til mere omfattende begivenheder, og som kan føre til det, som han ikke ønsker, nemlig atomkrigen. Det er det, der er den krigsafskrækkende idé i alle NATO-styrker langs jerntæppet og herunder inden for helheden også af vore styrker.

Det, som sagen drejer sig om, er, som jeg sagde det i går, om man vil tage vor sikkerhedspolitik alvorligt, om vi altså er nået så langt, nu da vi er medlemmer af en alliance og har fået baggrund for vor sikkerhedspolitik, at vi vil betragte opgaverne, som forsvaret skal løse, som et væsentligt grundlag for den ordening, vi skal have, og at man ikke falder tilbage til tidligere tider. Jeg vil så nødig nævne det, men på den anden side har jeg jo oplevet i mit lange militære liv, hvorledes man i 1922, 1932, 1937 og 1960 reducerede de ordninger, vi havde. Det er det, som jeg tror man skal undgå — truslen fra øst er anderledes, men ingen kan komme og påstå, at den ikke eksisterer — så vi har, som jeg sagde, fået en realistisk baggrund for det arbejde, vi udfører.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Ligesom det ærede medlem hr. Diderichsen må også

jeg vende tilbage til forligsforhandlingerne og gøre nogle ganske korte bemærkninger.

Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Poul Hartling, synes at have den opfattelse, at det ikke ville være saglig muligt at begynde en forhandling om forliget på grundlag af de forslag, finansministeren fremsatte den 3. februar, at man var nødt til at afvente de videre forslag, som man vidste ville komme. Det er hans ene synspunkt, hvis jeg har forstået ham rigtigt. Hans andet synspunkt er, at når disse forslag ikke kom straks, skyldtes det forsømmelighed fra regeringens side og manglende overblik. Begge disse synspunkter er forkerte. Man kunne udmærket være begyndt forligsforhandlingerne allerede den 3. februar.

Hvis min hukommelse er rigtig, lagde finansministeren forslag frem af en størrelsesorden på 1 milliard kr. Her var et særdeles godt forhandlingsmateriale at tage fat på, og de ærede medlemmer fra de to store borgerlige oppositionspartier behøvede ikke at komme i konflikt med deres politiske samvittighed ved at tage fat på dette, for det ville kun være at bevilge midler til dækning af udgifter, man selv havde været med til at afstedkomme, at vedtage på den ene eller den anden måde. Der var altså al mulig god, saglig og politisk begrundelse for, at man allerede den 3. februar havde taget fat på forligsforhandlingerne, hvorved man havde undgået at komme i den tidnød, vi faktisk stod i, dengang de firkantede forhandlinger begyndte, dengang vi fra regeringens side begyndte disse firkantede forhandlinger i tillid til, at der var positiv forhandlingsvilje, og at der kunne nås et bredt forlig — en tillid, jeg nærrede et langt stykke hen ad disse forhandlingers ganske besværlige vej.

Det andet synspunkt: at det skyldtes tilfældighed og manglende overblik, at regeringen ikke kom med det hele på én gang, kan jo heller ikke holde. Man ved jo særdeles vel i de ærede partier, at når det hele ikke kom på én gang, var det bl. a. — bare for at tage et eksempel — fordi overenskomstforhandlingerne ikke var færdige, og det var ikke muligt for finansministeren at tage hensyn til de øgede udgifter, som overenskomstforhandlingernes afslutning ville medføre for ham, før han vidste, hvad de sluttede med. Man ville dog